Розвиток предметно-методичної компетентності вчителів у системі післядипломної педагогічної освіти

Матеріали Всеукраїнської науково-методичної конференції
18-19 червня 2025 року, м. Харків

Інститут педагогіки Національної академії педагогічних наук України

Державна установа «Український інститут розвитку освіти»

Комунальний вищий навчальний заклад
«Харківська академія неперервної освіти»

Комунальний заклад «Житомирський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти»

Розвиток предметно-методичної компетентності вчителів у системі післядипломної педагогічної освіти

Матеріали Всеукраїнської науково-методичної конференції

18-19 червня 2025 року

(Електронний збірник)

Харків
2025

УДК 378.046:37.011.2/.091
Р 64

Наукові матеріали (статті, тези) учасників конференції
Матеріали пленарного засідання

Розвиток предметно-методичної компетентності вчителів у системі післядипломної педагогічної освіти: матеріали Всеукраїнської науково-методичної конференції (Харків, 18-19 червня 2025 року). – Харків: Харківська академія неперервної освіти, 2025. – 272 с.

У збірник увійшли статті та тези учасників Всеукраїнської науково-методичної конференції «Розвиток предметно-методичної компетентності вчителів у системі післядипломної педагогічної освіти», результати наукових досліджень упровадження ідей реформування освіти, упровадження державних стандартів початкової та базової середньої освіти. Висвітлено можливості та шляхи розвитку предметно-методичної компетентності вчителів у системі післядипломної педагогічної освіти.

Тематика публікацій:

- Побудова сучасної функціональної моделі розвитку предметно-методичної компетентності вчителів у закладі післядипломної педагогічної освіти.
- Моделювання змісту освіти відповідно до обов'язкових результатів навчання здобувачів освіти в умовах упровадження нових державних стандартів освіти.
- Ключові компетентності та наскрізні вміння здобувачів освіти: сучасні підходи до формування.
- Інтегроване навчання здобувачів освіти як ключовий підхід у Новій українській школі.
- Сучасні й ефективні методики і технології навчання, виховання й розвитку здобувачів освіти
- Формування системи цінностей учнів НУШ.

Видання рекомендовано для науково-педагогічних і педагогічних працівників закладів післядипломної педагогічної освіти, керівників і консультантів ЦПРПП, директорів і вчителів закладів загальної середньої освіти.

Статті подано в авторській редакції (збережено стилістику, орфографію та мову).

Автори опублікованих матеріалів несуть відповідальність за точність наведених фактів, цитат, посилань на джерела тощо.

Художній редактор і дизайнер – Семисошенко Севіль

Харківська академія неперервної освіти, 2025

Зміст

Статті, тези	Стор.
Розвиток предметно-методичної компетентності вчителя НУШ в системі післядипломної педагогічної освіти *Покроєва Л. Д., Лузан Л.О., Остапенко А.С.*	8
Напрям І. Побудова сучасної функціональної моделі розвитку предметно-методичної компетентності вчителів у закладі післядипломної педагогічної освіти	16
Освітня програма курсів підвищення кваліфікації як інструмент вдосконалення предметно-методичної компетентності вчителя *Андрійчук О.І.*	16
Як навчати вчителів універсальному дизайну: стратегія реалізації на курсах підвищення кваліфікації *Байназарова О.О.*	18
Здійснення вчителем трудових функцій: реалізація професійних компетентностей у системі неперервної освіти *Білик Н.І.*	22
Розвиток предметно-методичної компетентності вчителів мистецької освітньої галузі в закладі післядипломної педагогічної освіти *Вороніна Г.Л.*	27
Професійне вигорання в умовах реформування освіти: нові виклики для вчителя *Гайдаєнко П.Л.*	30
Змістовий компонент функціональної моделі розвитку предметно-методичної компетентності вчителя математики у закладі післядипломної педагогічної освіти *Грабовський П.П.*	32
Формування предметно-методичної компетентності вчителів хімії на засадах практично орієнтованого підходу *Григорович О.В.*	35
Освіта: ресурс соціологічного дискурсу *Дікова-Фаворська О.М*	39
Моніторинг якості освіти як складова розвитку предметно-методичної компетентності педагога у закладі післядипломної освіти *Дичок С.М.*	41
Від учителя-наставника до вчителя-супровідника: розвиток компетентностей педагога через тьюторинг *Кучук О.В.*	45
Предметно-методична компетентність вчителя: виклики та інновації *Мастеркова Т.В.*	46
Системно-фазовий підхід як основа ефективного управління освітою *Пастовенський О.В.*	49
Важливі чинники розвитку предметно-методичної компетентності вчителя *Писаренко Т.І., Семисошенко С.В.*	52

Роль післядипломної освіти у підвищенні професійної компетентності вчителів пілотних шкіл Харківської області: апробація навчально-методичного забезпечення НУШ *Посмітна Ю.А., Тризна М.П., Березіна І.В*.	59
Самооцінка прагнення до самовдосконалення як індикатор особистісно-професійного розвитку педагогів *Староста В.І.*	65
Розвиток предметно-методичної компетентності вчителів фізики в умовах реформування сучасної природничої освіти *Федченко С.Г.*	69
Напрям ІІ. Моделювання змісту освіти відповідно до обов'язкових результатів навчання здобувачів освіти в умовах упровадження нових державних стандартів освіти	72
Оцінювання результатів навчання в умовах НУШ: діалоговий процес між учителем і учнем *Волкова І.В.*	72
Моделювання змісту географічної освіти відповідно до обов'язкових результатів навчання: вимоги часу *Грінченко О.І., Саввіч О.М.*	76
Організація індивідуальної освітньої траєкторії учня *Кравченко З.І.*	79
Розвиток професійної компетентності керівників закладів освіти щодо ефективної організації інклюзивного освітнього середовища *Малакей І.С*.	81
Методичні підходи до навчання дітей з особливими освітніми потребами: виклики та перспективи для вчителів-предметників *Московка Ю.М.*	86
Оцінювання сформованих груп результатів з української мови «Працює з текстом, «Письмово взаємодіє» в умовах НУШ: методичний складник *Радченко Ю.В*.	89
Напрям ІІІ. Ключові компетентності та наскрізні вміння здобувачів освіти: сучасні підходи до формування	93
Формування наскрізного вміння «оцінювати ризики» в рамках інтегрованого курсу «Здоров'я, безпека та добробут» *Астахова М.С.*	93
Гейміфікація навчання за допомогою веб-квестів як інноваційний підхід до формування предметних і ключових компетентностей учнів 5-6 класів на уроках математики *Бутенко Є.В.*	95
Шляхи формування комунікативної компетентності на заняттях із української мови *Гаплєвська І.Б.*	98
Удосконалення курсів підвищення кваліфікації учителів початкових класів *Гезей О.М.*	102

Розвиток навичок критичного мислення в учнів як складова предметно-методичної компетентності педагога *Замазій Ю.О.*	106
Інноваційні підходи до формування критичного мислення учнів у контексті Нової української школи *Калінін В.О., Печенюк А.П.*	109
Удосконалення предметно-методичної компетентності вчителів початкових класів, актуальної для формування читацької компетентності молодших школярів *Кочентіна М.В.*	111
Розвиток творчих здібностей в учнів з дитячим церебральним паралічем на уроках української мови та літератури *Кравець Н.П.,*Конопацька О.С.	123
Формування критичного мислення як наскрізної компетентності у здобувачів освіти *Макаренко І.С.*	127
Формування дослідницьких умінь учнів на уроках громадянської та історичної освітньої галузі *Муляр О.П.*	129
Сучасні науково-методичні підходи до застосування дидактичного інструментарію для розвитку ключових компетентностей і наскрізних умінь здобувачів освіти *Резніченко З.В.*	133
Ключові компетентності та наскрізні вміння здобувачів освіти: сучасні підходи в технологічній освітній галузі *Синиця Л.А.*	139
Підвищення кваліфікації вчителів початкових класів щодо формування вільного володіння державною мовою в молодших школярів *Сосницька Н.П.*	142
Розвиток пізнавальної сфери молодших школярів як запорука ефективного включення здобувачів освіти до освітнього процесу *Сушко В.В.*	144
Формування ключових компетентностей у здобувачів освіти з використанням штучного інтелекту *Фамілярська Л.Л.*	149
Формування ключових компетентностей здобувачів освіти на засадах діяльнісного підходу *Філіппова О.В.*	152
Напрям IV. Інтегроване навчання здобувачів освіти як ключовий підхід у Новій українській школі	158
Інтеграція навчального процесу як чинник соціалізації дітей з ООП у просторі НУШ *Бурова Г.В.*	158
Інтеграція медіаосвіти в курс української словесності старшої школи: розвиток критичного та аналітичного мислення *Гармашова І.В.*	161

Підготовка вчителів мовно-літературної освітньої галузі до викладання «Інтегрованого курсу літератур (української та зарубіжної)» *Дегтярьова Г.А.*	163
Інтеграція у навчанні математики та інформатики *Дєєв О.М.*	166
Кооперативний метод як вид інтегративного навчання *Запорожцева Ю.С.*	168
Інтегроване навчання та формування ключових компетентностей в НУШ *Огньова Л.Ю.*	171
Роль практичного психолога ЗЗСО в побудові інтегрованого освітнього середовища: від емоційної безпеки до цілісного розвитку *Разводова Т.О.*	175
Компетентнісний урок як простір реалізації інтегрованого навчання в Новій українській школі *Смагіна Т.М.*	179
Роль експерименту в інтегрованому курсі «Я досліджую світ» у початковій школі *Староста В.І.,* Бенца І.А.	181
Використання елементів інтегрованого навчання під час вивчення математики у середній школі *Фурсова О.В.*	183
Напрям V. Сучасні й ефективні методики і технології навчання, виховання й розвитку здобувачів освіти	188
Гейміфікація та віртуалізація сучасної історичної освіти: інноваційні підходи та методичні аспекти *Андрєєв С.С., Андрєєва В.Г.*	188
Онлайн дошки у дистанційному навчанні *Великожон В.Г.*	193
Сучасні й ефективні методики і технології навчання, виховання й розвитку здобувачів освіти *Зінченко Т.А.*	196
Соціально-емоційне навчання: ключ до розвитку емоційного інтелекту учнів початкової школи на уроках літературного читання *Коваль О.А.*	198
ШІ-асистенти вчителя хімії та біології: підвищення ефективності підготовки до уроків та індивідуалізації завдань. *Корзун Н.М.*	201
Текстоцентричний підхід у навчанні як основа реалізації нових підходів до оцінювання: створення комплексних підсумкових робіт з літератури *Румянцева-Лахтіна О.О.*	207
Едьютейнмент – освітня технологія в біології і екології *Сєрік О.В.*	210
Використання на уроках словесності інноваційних технологій навчання та їх вплив на саморозвиток вчителя і учня *Ситнікова М.Ю.*	214

Особливості реалізації педагогічної технології Inquiry-Based Learning у контексті Нової української школи *Щербань П.І.*	216
Напрям VI. Формування системи цінностей учнів НУШ	220
Психологічна компетентність учителя НУШ: початкова школа *Бойко І.І.*	220
«Класний керівник: архітектоніка виховної системи класу» *Гусак В.М.*	223
Особисті цінності педагогічного працівника у контексті НУШ *Завязун Т.В.,Кльоц Л.А.*	225
Розвиток Soft Skills як основа формування компетентної особистості в Новій українській школі *Зайцева О.А., Моліна О.О.*	228
Література рідного краю як основа формування національної ідентичності особистості *Клімова С.В.*	233
Міжпредметна взаємодія громадянської та історичної освітньої галузі як інструмент розвитку системного мислення здобувачів освіти в НУШ *Кронгауз В.О.*	240
Формування системи цінностей учнів НУШ *Лойченко Н.М.*	247
Формування системи цінностей учнів НУШ *Мишина М.С.*	252
Соціально-емоційне навчання як основа формування ключових компетентностей і наскрізних умінь у Новій українській школі *Сасіна О.В.*	258
Формування системи цінностей учнів НУШ як важлива складова навчального процесу *Сидорчук В.М*	262
Ціннісні орієнтації в освітньому середовищі як основа партнерства та розвитку *Смирнова М.Є.*	265
Формування ідентичності учнівської молоді з тимчасово окупованих та деокупованих територій України *Яценко Г.С.*	268

Література

1. Горбунова Л. С. Освіта для дорослих: когнітивно-комунікативні стратегії і практики. – Рукопис. Автореферат дисертації на здобуття наукового ступеня доктора філософських наук за спеціальністю 09.00.10 – філософія освіти. – Інститут вищої освіти Національної академії педагогічних наук України. – Київ, 2015 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://ihed.org.ua/wp-content/uploads/2019/01/Gorbunova_19.10.2015_avtoref.pdf
2. Горбунова Л. Теорія трансформативного навчання: освіта для дорослих в умовах «плинної сучасності» / Л. Горбунова // Філософія освіти. – 2013. – № 2. – С. 66-114. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/PhilEdu_2013_2_10.
3. Горбунова Л. Трансформативне навчання дорослих: поворот до "цілісного розуміння" людини / Л. Горбунова // Філософія освіти. – 2017. – № 1. – С. 97-127 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/PhilEdu_2017_1_8.
4. Горук Н. М. Коучинг як ефективна технологія формування самоосвітньої компетентності студентів / Н. М. Горук // Проблеми підготовки сучасного вчителя. – 2015. – № 11. – С. 99-104.
5. Нелюбов В. О., Баньої В. Ф., Куруца О. С., Кляп М. М. **Тексти в презентаціях: електронний навчальний посібник** / 320 Мбайт. Ужгород: ДВНЗ "УжНУ", 2018. 77 слайдів. - 1 електрон. опт. диск (CD-ROM): кольор.; 12 см. Систем. вимоги: Windows 7, 8, 10. MS PowerPoint 2016, 2019, 365. Назва з титул. екрана. URI: https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/handle/lib/27322
6. Професійний стандарт «Вчитель початкових класів закладу загальної середньої освіти» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v2736915-20#Text
7. Романова С. М. Коучинг як нова технологія в професійній освіті / С. М. Романова // Вісник Нац. авіац. ун-ту. Серія: Педагогіка. Психологія. – 2010. – Вип. 3. – С. 83-86.
8. Рудницьких О. В. Коучинг як інтерактивна технологія в освіті / О. В. Рудницьких // Вісник Дніпропетровського у-ту імені Альфреда Нобеля. Серія: Педагогіка і психологія. – 2014. – № 2(8). – С. 173-176.
9. Сорочан Т.М. Професійна діяльність андрагогів: сучасний погляд / Т.М. Сорочан // Директор школи, ліцею, гімназії. – 2008. – № 4. – С. 27-32.
10. Топузов О. М. Дидактична прогностика в контексті теоретико-методичного забезпечення створення сучасного підручника / О. М. Топузов // Проблеми сучасного підручника. – 2014. – Вип. 14. – С. 12-20 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/psp_2014_14_3

Розвиток творчих здібностей в учнів з дитячим церебральним паралічем на уроках української мови та літератури

Кравець Н. П.,
кандидат педагогічних наук, доцент кафедри психокорекційної педагогіки та реабілітології
Український державний університет імені Михайла Драгоманова
kravez2015@gmail.com
Конопацька О.С.,
викладач кафедри педагогіки й андрагогіки
КЗ «Житомирський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти» Житомирської обласної ради
logoped.oippo@gmail.com

Розглянуто питання щодо розвитку творчих здібностей учнів з дитячим церебральним паралічем на уроках української мови та літератури. Доведено, що створення сприятливих умов для творчої навчальної діяльності учнів, самореалізації їх особистості в освітньому процесі, застосування інноваційних технологій на уроках допоможе сформувати у них стійкий інтерес до вивчення української мови та літератури в закладах загальної, спеціальної освіти та в умовах інклюзивної форми навчання.

Ключові слова: *дитячий церебральний параліч, творчі здібності, уроки, інноваційні технології.*

У сучасному світі гостро постала проблема творчого розвитку особистості.

З огляду на це завдання Нової української школи (НУШ) спрямовані на гуманізацію та демократизацію освітнього процесу в закладах спеціальної освіти, визначають нові пріоритети навчання і виховання учнів з особливими освітніми потребами та потребують формування ініціативної творчої особистості.

Важливу роль у формуванні творчої особистості відіграють педагоги, які здатні передавати свої знання та навички учням з дитячим церебральним паралічем (далі ДЦП). Життя вимагає від учителів розуміння особливостей навчання, виховання вказаної категорії дітей самоствердитися, успішно інтегрувати в суспільство.

Певним чином це реалізується на уроках української мови та літератури.

Завдяки цим урокам учні з ДЦП оволодівають красою і багатством української мови, що забезпечує уміння висловлювати свої почуття, думки та ідеї.

Як довели науковці (О. Глоба, А. Заплатинська, Т. Ілляшенко, О. Романенко, М. Родненок, О.Чеботарьова та інші) в учнів відбувається відставання в розвитку мовлення, що призводить до обмеження обсягу знань, уявлень про навколишній світ та ускладнення спілкування з однолітками і дорослими. Вони швидко стомлюються і не здатні до тривалого інтелектуального напруження. Для них характерні розлади емоційно-вольової сфери та моторики.

З року в рік кількість таких дітей зростає. Вони потребують індивідуальної корекційно-реабілітаційної роботи з боку фахівців. Вторинними у таких дітей є порушення мовлення, недоліки навчально-пізнавальної діяльності, проблеми засвоєння звуковимови та складової структури слова. Спостерігається недостатній розвиток лексичної сторони мовлення і відповідно, недорозвиток символічного мислення, що позначаються на особливостях пізнавальної діяльності. Для них характерним є образне, предметне мислення, обмежений запас слів і понять, що зумовлює труднощі у здійсненні ними спостережень, опису, порівнянь об'єктів та явищ довкілля; в осмисленні та інтерпретації, узагальненні чуттєвого досвіду засобами мовлення, формулюванні думок.

Для дітей з ДЦП характерні: сповільненість психічних процесів, труднощі переключення на інші види діяльності, недостатність концентрації уваги, зниження обсягу механічної пам'яті, розлади емоційно-вольової сфери, що негативно впливають на порушення пізнавальної діяльності.

Щоб зрозуміти що означають поняття «творчість», «творчі здібності» варто розглянути їх сутність.

Творчість – це здатність людини створювати з наявного матеріалу дійсності на основі пізнання закономірностей об'єктивного світу нову реальність, що задовольняє різноманітні суспільні та особистісні потреби [1, с. 10].

Творчі здібності є синтезом багатьох якостей, тому питання про компоненти творчого потенціалу людини досі залишаються відкритими, хоча існує декілька підходів, що розкривають дану проблематику[2, с. 65].

У Концепції виховання творчої особистості підкреслюється, що «сьогодні, а тим більше – завтра, саме творча, естетична збагачена особистість у змозі розв'язувати як щоденні виробничі, так і масштабні суспільні завдання, які забезпечуватимуть не просто виживання, а прогрес нації, здатної зайняти у співдружності народів достойне місце, створити кожному своєму громадянинові повноцінне економічне і культурне життя» [4, с.55, 57].

Творчі здібності учня – це здатність до самостійного, оригінального та креативного мислення, пошуку нових ідей та рішень, а також уміння застосовувати їх у практичній діяльності, що сприяє самовираженню, особистісному зростанню та формуванню унікального стилю мислення.

Тому завдання вчителя закладу спеціальної освіти полягає у розвитку творчого потенціалу учнів на кожному уроці української мови та літератури, які сприяють пробудженню інтересу до пізнання, розвитку вмінь та навичок самостійно працювати, творчо ставитися до виконання всіх завдань.

В наш час одним із важливих завдань вітчизняної педагогіки стає непросто забезпечити учнів фундаментальними знаннями з окремих дисциплін, а й навчити їх вчитися, тобто самостійно здобувати та застосовувати ці знання на практиці. Пріоритети віддаються такому навчанню, в якому відбувається розвиток самопізнання, самодіяльності, самореалізації і створюються необхідні умови для формування особистості, що прагне до здійснення своїх життєвих планів, усвідомленого професійного самовизначення.

Питання творчості досліджували такі вчені, як: І. Барташнікова, Ю. Гільбух, А. Макаренко, В. Моляко, В. Оконь, В. Сухомлинський та ін.

Однак, незважаючи на значний інтерес дослідників та педагогів до теми розвитку творчих здібностей учнів відчувається нагальна потреба в методичних матеріалах й донині.

Актуальність дослідження визначається об'єктивною потребою суспільства та ринку праці у творчих особистостях.

Підвищення якості навчання, відбору змісту освіти через впровадження освітніх технологій, орієнтованих не тільки на передачу готових знань, а скільки на формування комплексу особистісних якостей учнів [3].

Школа надає вчителю можливість вибору у використанні інноваційних технологій, спрямованих на всебічний розвиток та становлення творчої особистості учнів.

Проте часто інтерес до знань в учнів зникає. Тому традиційні методи навчання є малоефективними і педагог продумує як озброїти учнів якісними знаннями, самостійно їх здобувати, користуватися в житті, працювати в команді. Для цього він підбирає доцільні педагогічні технології, які сприятимуть вихованню інтересу до уроків.

Інноваційні технології на уроках української мови та літератури під час роботи з учнями з ДЦП підвищують зацікавленість, уточнюють здобуті навички, більш доступним роблять навчання, позитивно впливають на емоційно-вольову сферу. Тому уваги потребує застосовування інтерактивних дощок, створення віртуальних середовищ, мультимедійних презентацій, адаптованих програм та онлайн-ресурсів. Внаслідок цього навчання стане більш цікавим та ефективним, зокрема проводяться уроки різних типів: перевернуті і псевдоперевернуті, змішані з різними навчальними станціями, а ще діяльнісні та проєктні, на яких можна вивчити частини мови, типи зв’язного мовлення із застосуванням сучасних та народних українських пісень, створенням комп’ютерних персонажів під час дистанційної та змішаної форм навчання.

Щоб зробити урок незвичайним, бажано практикувати такі моделі уроків як урок-мандрівку українськими містами, тур кімнатами, огляд музеїв як в Україні, так і за кордоном, якщо тема стосується правопису слів тощо.

Заслуговує на увагу ідея перевернутого уроку, яка полягає в тому, щоб учні опрацювали певну тему вдома і на початку уроку були готові виконати завдання. Зокрема, робота на «станціях» із прикріпленими завданнями в класі чи на онлайн-дошці. Учень повинен пройти всі ці станції за урок, які можна розбити на групи: станція «Мотивація», Станція «Теорія», станція «Самостійна», станція «Рефлексія». Також можна застосувати технологію проєктної діяльності, коли учні створюють проєкт вдома, а під час уроку демонструють його результати.

Перевагою перевернутого уроку є зміщення акценту на практичну діяльність. Учні з ООП здобувають досвід, виконуючи завдання та вирішують проблеми. Доцільно

практикувати різні види перевернутих уроків: типовий, дискусійний, псевдоперевернутий, груповий.

Використання інформаційно-комунікаційних технологій на уроках української мови та літератури збагачують методику викладання, дають можливість розробляти нові методичні прийоми, приваблюють своєю новизною, розширюють взаємозв'язки між уроками з мови та іншими предметами, що відбивається на якості творчих робіт і стимулу до активного спілкування.

Учні активніше беруть участь в навчальному процесі, співпрацюють у малих групах, розв'язують проблемні ситуації, використовують різні форми роботи (навчальні ігри, дискусії, творчі завдання тощо) та отримують більше можливостей для самостійного вивчення матеріалу.

На сьогодні гостро постала проблема національно-патріотичного виховання учнів. З огляду на це особливого значення набуває вивчення творів патріотичного спрямування українських письменників.

Так, наприклад, під час вивчення поезії Володимира Сосюри «Любіть Україну у 8 класі вчителям української мови та літератури бажано насамперед ознайомити учнів із життєвим та творчим шляхом Володимира Сосюри, донести до учнів глибину переживань автора, викликаних долею України, віру письменника в її відродження, формувати комунікативну компетентність, виховувати любов до рідного слова, усвідомлення нескореності свого народу, почуття гідності та патріотизму. Перед оголошенням теми уроку варто використати уривок з пісні «Це моя Україна» Олесі Заєць. Після прослуховування пісні вчитель знайомить учнів з біографією поета і демонструє їм уривок з фільму «Так ніхто не кохав» (Цикл «Гра долі»). Наступний етап – робота учнів над літературним твором. Для цього вони прослуховують аудіозапис вірша «Любіть Україну» і беруть участь у вікторині для найуважніших. Потім проводиться підготовленими учнями читання поезії по одній строфі. Після читання – словникова робота, оскільки в творі є ряд слів, зміст яких може бути незрозумілими учням. Потім можна застосувати інтерактивні технології шляхом організації групової роботи. З метою уточнення та закріплення знань використовується літературний кросворд. Під час підсумку уроку учні відповідають на питання: Я бачу Україну… Я хочу, щоб Україна … .

Отже, застосування інноваційних технологій на уроках української мови та літератури може відігравати ключову роль у поліпшенні когнітивних та творчих здібностей учнів з дитячим церебральним паралічем.

Література

1. Гончаренко С.У. Український педагогічний словник. К.: Либідь, 1997. 376 с.
2. Костюк Г.С. Навчально-виховний процес і психічний розвиток особистості. К.: Рад. школа, 1989. 608 с.
3. Мариновська О. Науково-методичний супровід освітніх інновацій //Освітні інновації та передовий педагогічний досвід в закладах освіти Івано-Франківської області: наук-метод.зб. /упор. З. Болюк, Р. Зубяк, О. Мариновська та ін.; за заг. ред. Болюк З., Мариновської О., Зубяка Р. Івано-Франківськ: ОІППО, 2007. С.84-125.
4. Моляко В.О. Концепція виховання творчої особистості //Директор школи, ліцею, гімназії, 2020. Том 2.№1.С.50-55.
5. Ягупов В.В. Педагогіка. К.: «Основа», 2002. 506 с.